V podstate sa hovorí, že posilňujúca česká koruna poškodzuje českých exportérov teda „samozrejme" aj českú ekonomiku. Tak samozrejmé to ale nie e.

Po prvé: Exportéri predstavujú iba ednu záujmovú skupinu. Posilňujúca česká koruna ich dáva pod vrdší tlak zahraničnej konkurencie niektorí v nej neobstoja. Z toho sa le nedá odvodzovať, že poškodí eskú ekonomiku. Českí spotrebitea môžu nakupovať lacnejší tovar. aké sú zákony trhu – tie nepracuí v prospech čiastkových záujmoých skupín, ale v prospech spotreiteľov.

Po druhé: Aj keby sa český export nížil, nemusí to byť ekonomicky epriaznivé. Dlhodobá rovnováha ky alebo deficity obchodnej bilancie sú prechodné epizódy. Export, import, investície – to všetko má naostatok jediný cieľ: spotrebu.

Jeden stratí, druhý získa

Po tretie: Prínosy z prijatia spoločnej meny nie je možné merať úsporou nákladov na výmenu mien a na zabezpečovanie proti kurzovým rizikám. Aj tu platí: čo je pre jedného nákladom, je pre druhého príjmom. Prijatím eura sa znížia príjmy zmenární a bánk. Nie je možné odmietať efekty zo spoločnej meny, tie sa ale merajú tzv. efektom obchodu – menová únia by mala priniesť zväčšenie obchodu a ten zvýšenie hospodárskeho rastu. Empirické štúdie na túto tému však zatiaľ nedávajú presnejšie odhady tohto efektu.

vysoká: zahraničný obchod s krajinami EÚ vyjadrený ako podiel na domácom HDP bol v roku 2005 [illegible]5 percent (!). V porovnateľných štátoch, ktoré majú euro, je to oveľa menej – Rakúsko 61, Írsko 58, Portugalsko 42 a Grécko iba 17,5 percenta. Geografická blízkosť obchodných partnerov má jednoducho väčší vplyv na obchod než menová únia.

Po štvrté: Ak by dnes ČR mala euro, bola by v krajine vyššia inflácia. Sme konvergujúcou ekonomikou, česká hladina cien je stále pod 60 percentami cenovej hladiny vyspelých krajín EÚ. Pokiaľ máme vlastnú menu, dobiehame zahraničnú cenovú hladinu cez posilňovanie koruny. Keď budeme mať euro, jedinou cestou tohto dobiehania bude rast našich cien. Exportéri by tomu

Vankúš sa vypúšťa

Po piate: Český export ťaží z toho, že je koruna oproti euru podhodnotená. Tento kurzový vankúš, ktorý chránil českých exportérov pred zahraničnou konkurenciou, je čoraz tenší. Po prijatí eura sa iba zmení spôsob vypúšťania tohto vankúša – namiesto posilnenia nastúpi vyššia inflácia.

Po šieste: V prípade rýchleho prijatia eura sa budú ceny zvyšovať nie kvôli „zneužívaniu eura na zdražovanie", ale kvôli rastu mzdových a iných nákladov. Napríklad zdražovanie ropy by oveľa viac zvyšovalo ceny benzínu a energií, keby česká koruna neposilňovala voči doláru.

Po siedme: Česká ekonomika nie je na euro pripravená. Pripra-

schopnosti, ale podľa toho, či strata národnej meny bude efektívne nahradená inými prispôsobovacími mechanizmami.

Tými sú pružné trhy práce, vysoká medzinárodná mobilita českej pracovnej sily a súhra českého hospodárskeho cyklu s hospodárskym cyklom ďalších krajín. Zatiaľ nie sú tieto podmienky v Českej republike splnené.

Po ôsme: Zmeny kurzu predstavujú mechanizmus, ktorým sa ekonomika vyrovnáva s vonkajšími šokmi.

Ak klesá dopyt po českom tovare alebo dôvera investorov voči českej ekonomike, dochádza k oslabeniu českej koruny a naopak. Ak zmizne tento mechanizmus, bude sa musieť ekonomika s vonkajšími šokmi vyrovnávať

Neskôr neznamená, že zle

Po deviate: Najmä pre malú otvorenú ekonomiku je riskantné podriadiť sa jednotnej menovej politike eurozóny, ktorá vytvára pre všetkých členov jednotnú úrokovú mieru, aj keď sa krajiny môžu nachádzať v odlišných fázach hospodárskeho cyklu.

Po desiate: Česká republika sa zaviazala prijať euro, ale z toho nevyplýva, že je lepšie urobiť to skôr než neskôr. Rozhodujúcou je schopnosť dlhodobo plniť maastrichtské kritériá, ale tiež (a predovšetkým) podmienky reálnej ekonomickej zladenosti. Švédsko sa taktiež zaviazalo prijať euro, ale napriek tomu to nerobí.

Robert Holman,
člen bankovej rady ČNB,
profesor VŠE, Praha

Zarobili špekulanti. Zarobí i občan?

Nekonalo sa žiadne mimoriadne prekvapenie. Samozrejme, jedno prekvapenie a veľký úspech pre Slovensko už asi stačí – podarilo sa vyjednať koncom mája ďalšie, druhé v poradí, pohnutie centrálnej parity až na spodnú hranicu pôvodnej, teda na 33,126 Sk za euro, čo bolo dokonca pod úrovňou aktuálneho kurzu na trhu.

Nie je v podstate dôležité, či konverzný kurz bude 30 alebo 35 korún za euro, vždy tu bude jeden, pre koho to bude výhodné, jeden, pre ktorého to bude nevýhodné. Jednoznačne ale na celom procese zarobia špekulanti na menovom trhu.

V januári 2009 dostanú za svoje slovenské koruny viacej eur než ne zaplatili napríklad vlani, keďže koruna už bude zafixovaná, nie je teraz už žiadna možnosť korekcie kurzu. Teda oslabenie slovenskej koruny v momente, keď na trhu je viacej predávajúcich než kupujúcich. Všetci, ktorí doteraz nakúpili slovenské koruny, teda zarobia.

> ***Tá najťažšia úloha – zabrániť inflácii, aby rástla v ďalších mesiacoch – leží preto na pleciach slovenskej vlády a ďalších subjektov, ktoré budú rokovať o zvyšovaní miezd.***

Budúcnosť ukáže, či silný konverzný kurz slovenskej korun bude výhodný pre slovenskú ekonomiku, ako sa s touto otázkou dokážu vyrovnať napríklad exportéri. Pre obyčajných ľudí je samozrejme výhodný v tom zmysle, že platy, dôchodky a všetky ostatné príjmy budú bližšie platom, dôchodkom a k iným príjmom vo vyspelejších západoeurópskych krajinách, kde už majú euro.

Na Slovensku sa teraz rozbehne ešte väčšia informačná kampaň o eure, lenže vláda a všetky významné ekonomické subjekty by nemali zabúdať v „euroeufórii" na infláciu. V podstate už odpadla výhoda posilňujúcej sa koruny, ktorá zlacňovala vývoz.

Slovenská koruna už od konca mája, keď sa posunula centrálna parita, obchoduje s eurom vo veľmi tesnom intervale a napriek tomu, že sa stále do konca roka bude obchodovať, výraznejšie pohyby sa už neočakávajú.

Nie je to nevyhnutné pripomínať Národnej banke Slovenska, ktorá už fakticky stratila možnosť tlmiť infláciu pomocou úrokových sadzieb. Tie sú zladené s eurozónou a budú rozhodnutia o nastavení úrokových sadzieb Európskej centrálnej banky kopírovať.

V budúcom roku, teda v roku kritickom pre Slovensko, čo sa týka inflácie, je navyše pravdepodobné, že Európska centrálna banka bude sadzby znižovať.

Tá najťažšia úloha – zabrániť inflácii, aby rástla v ďalších mesiacoch – leží preto na pleciach slovenskej vlády a ďalších subjektov, ktoré budú rokovať o zvyšovaní miezd.

Lucie Vitamvásová,
analytička X-Trade Brokers
Praha

Lesy Slovenskej republiky, š.p., generálne riaditeľstvo
Námestie SNP č. 8, 975 66 Banská Bystrica

LESY SR š.p. Banská Bystrica

vyhlasujú verejné obchodné súťaže na predaj:

Rodinného domu s. č. 371 na parcele KN-C č. 750/3, hospodárska budova s. č. 566 na parcele KN-C č.750/11spolu s pozemkami KN-C č. 750/3, 750/11, 750/12 v katastrálnom území Hodejov.

Lúštiarne s. č. 300 na parcele KN-C č. 66, spolu s pozemkom KN-C č. 66 v katastrálnom území Michalová.

Školkarského strediska: skleník bez s. č. na parcele KN-C č.2826/18, vodáreň bez s. č. na parcele KN-C č. 2826/22, sociálno-prevádzková budova s. č. 298 na parcele KN-C č. 2826/17, manipulačná hala a klimatizačná hala s. č. 308 na parcele KN-C č.2826/19, sklad chemikálií s.č.309 na parcele KN-C č.2826/20, čistička odpadových vôd s.č.310 na parcele KN-C č. 2826/23, vodáreň úžitkovej vody s. č. 311 na parcele 2826/24, garáže s.č.312 na parcele KN-C č.2826/21, sklad PHM s.č.362 na parcele KN-C č. 2826/27 spolu s pozemkami KN-C č. 2826/16,2826/17, 2826/18, 2826/19, 2826/20, 2826/21, 2826/22, 2826/23, 2826/24, 2826/25, 2826/27 v k.ú. Širkovce.

Súťažné podmienky si navrhovatelia osobne prevezmú alebo písomne vyžiadajú na adrese: Lesy Slovenskej republiky, š.p., generálne riaditeľstvo, Námestie SNP č. 8, 975 66 Banská Bystrica

Kontaktná osoba: Ing. Emília Pecníková
Číslo tel: 048/43 44 225
Fax: 048/43 44 195
Mobil: +421 918 444 225
E-mail: emilia.pecnikova@lesy.sk

Súťažné návrhy možno posielať v lehote do 21. 7. 2008 do 12.00 hod.

HN05368

HOSPODÁRSKE NOVINY 9. 7. 2008